

ta és avar kori, valamint Árpád-kori kerámialeletek kerültek elő. A lelőhelyen 2002. május 14–31. között végeztünk megelőző feltárást (ásatási dokumentáció: MFM RégAd: 3715-2002, 3716-2002; fotódokumentáció: MFM Fotótár: 5201–5222; leletanyag: MFM RégGyűjt: 2002.16.199–344) 150 m<sup>2</sup> felületen, a lelőhely D-i végét azonban a tulajdonos hozzájárulásának hiányában nem tudtuk megkutatni. Erre 2002. október 31-én került sor, amikor további 132 m<sup>2</sup> területen végeztünk ásatást. A lelőhelyen egy avar telep részletét tártuk fel, összesen 7 objektumot.

*Mórahalom 73. lh. (III. körzet, Gácsér-dűlő, Baloghtanya 20. sz. – Kopasz-tanya II.):* A lelőhely a várostól 0,8 km-re DNy-ra található, a Gácsér-dűlőt átszelő csatorna Ny-i magaspartján. 1996. április 4-én Szilágyi Anna ezen a helyen felszíni telepnyomot lokalizált, amelyről bronzkori (halomsíros kultúra), avar kori, valamint Árpád-kori kerámialeletek kerültek elő. A lelőhelyen 2002. május 13–31. között végeztünk megelőző feltárást (ásatási dokumentáció: MFM RégAd: 3715-2002, 3716-2002; fotódokumentáció: MFM Fotótár: 5223–5299; leletanyag: MFM RégGyűjt: 2002.16.345–442) 357 m<sup>2</sup> felületen, amelyen összesen 27 objektum került elő. A lelőhelyen egy intenzív avar telep részletét tártuk fel.

GULYÁS GYÖNGYI – TÜRK ATTILA

#### 194. Mőrichida, Dombiföld, Faluhelyi legelő

(Győr-Moson-Sopron megye) B

A Marcal bal partján lévő mőrichidai homokbányában alkalmi homokvétele során régészeti leleteket találtak, ezért 2002 márciusában helyszíni szemlét tartottunk a területen. A bánya nyilvántartott lelőhely, közel van az Árpád-dombiföldi római kori lelőhelyhez, valamint ahhoz a helyhez, ahol 1968-ban a Marcalban őskori eszközöket találtak (Uzsoki András jelentése 1969). A bányából 2000-ben Figler András bronzkori edénytöredékeket gyűjtött.

A bánya területe most kibővült, bár friss homokvétele nyomát nem láttuk. A bányaprofilban beásás nem látszott ugyan, de a leomlott földben, és a profil tetején lévő humuszrétegben őskori (bronzkori) edénytöredékeket figyeltünk meg.

Munkatárs: Szőnyi Eszter.

TOMKA PÉTER

#### 195. Muhi, Hosszú-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Sza

2002. június 10. és 14. között végeztem hitelesítő leletmentést a lelőhelyen, ahol az M30-as út földmunkáinak ellenőrzésekor Koós Judit a pálya melletti K-i árokban két betöltést figyelt meg.

A munkát gépi erővel kezdtük, 14+650-es kilométerjelzéstől indultunk É felé. 14+725-től még 10 m-t feltártunk, azaz 85 m hosszú és 160 cm széles volt a kutatóárok. Ahol elszíneződést tapasztaltunk, és csak

részben esett a kutatóárokba, ott rábontást végeztünk. Összesen 12 objektumot rögzítettünk és tártuk fel. Közülük sok régészeti anyagot nem tartalmazott. A többitől paticsdarabok, kevés de jellegzetes kerámiatöredék, vastárgyak darabjai és nagy mennyiségű állatcsont került elő.

Az árok kidobott földjében jellegzetes hombár-edény-töredékeket, duzzadt peremszéléket és terra sigillata darabokat találtunk, köztük egy leveles darabot is, melyen a tojásléc díszítés is szépen látszik. A lelőhely nagyméretű császárkori telep.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

#### 196. Murga, Schanzberg

(Tolna megye) Kö

A falutól DK-re, a Murgai-víz D-i partján, ÉNy-DK-i irányú hegyhát É-i végén található a földvár. Jelenleg többnyire bokros erdő fedi. A 47×15 m-es platót körben árok, kívül sánc övezi. A hegy folytatása felől még két árok védi, Wosinsky Mór 1892-ben az erődített részt csaknem teljesen felásta. Átvágta az egyik sáncot is, de itt leletet nem talált. A várat a népvándorlás korra keltezte. Ásatási megfigyelései alapján arra következtetett, hogy itt „fából s részint sártapaszos vesszőfonással készült, hatalmas várépület állott”.

1988-ban Nováki Gyulával és Sándorfi Györggyel együtt végeztünk terepbejárást. 1993-ban és 1994-ben Nováki Gyulával, 1998–2000-ben magam végeztem itt és a környéken terepbejárást. 1994-ben Nováki Gyulával felmértük a várat. Alapterület: 47×15 m (0,07 ha). Tszfm. kb. 180 m rel. mag. kb. 45 m.

A 2002. évi szondázó ásatás célja Wosinsky Mór feltárási hitelesítése, a vár korának megállapítása volt. Mivel a várat erdő fedi, az árok kijelölésénél figyelembe kellett vennünk a fákat.

A védett területet 5 kutatóárokcal vizsgáltuk meg. Ennek során tisztázódott a vár kora: a viszonylag sok kerámia és kevés fémlelet alapján egyértelmű, hogy 13. századi. Miután Wosinsky valóban csaknem teljesen felásta a lakóterületet, ott csak kevés, általa is érintetlenül hagyott eredeti rétegződést, objektumot találtunk. Nehéz elkülöníteni, melyik árok Wosinskyé, és melyik volt eredetileg alapozási árok. Ezért a 13. századi – Wosinsky által feltételezett – nagyméretű torony alaprajzát csak teljes feltárással, szelvényekkel lehetne tisztázni.

MIKLÓS ZSUZSA

#### 197. Nagyatád, Bódvica

(Somogy megye) Kk

Az ásatási helyszín közelében, a Bódvicai temető területén 1999-ben dr. Magyar Kálmán végzett szondázó ásatásokat. A templom feltételezett helye már korábban ismert volt, 1733-ban egy egyházlátogatási jegyzőkönyv kör alakjára is utalt. Az 1999-es feltárások után egy lel-